

Uitgangspunten en randvoorwaarden

Beheer natuurgebieden gemeente Schagen

1 Project beheer natuurgebieden gemeente Schagen

1.1 Waarom dit project?

In de gemeente Schagen liggen een aantal natuurgebieden die in beheer zijn bij de gemeente. Het onderhoud is afgelopen jaren deels door afdeling Natuurlijke Zaken van Landschap Noord-Holland uitgevoerd en deels door de eigen groendienst van de gemeente. Voor het beheer zijn recent beheerdoelen bepaald per natuurgebied. OM deze doelen te bereiken wil de gemeente het onderhoud voor een langere periode (10 jaar) aanbesteden aan specialistische aannemer.

Er is gekozen voor een periode van 10 jaar om goed te monitoren of de doelen bereikt worden. In een kortere periode van bijvoorbeeld 4 jaar is weinig tot geen resultaat te verwachten. Juist het beheer van natuurgebieden vergt geduld en consequent doorzetten van het gekozen beheer om de doelen te bereiken.

In dit document worden de uitgangspunten en randvoorwaarden genoemd voor het beheer en onderhoud.

1.2 Natuurgebieden

Voor het beheer gaan we uit van zes natuurgebieden in de gemeente Schagen. Dit zijn:

- Natuurgebied Groote Keeten nabij Duinweg
- Natuurgebied Sint Maartenszee nabij Zeeweg
- Natuurgebied Petten nabij J.C. Belisstraat
- Natuurgebied 't Zand nabij Prins Clausweg
- Natuurgebied Schagen nabij de Lus
- Natuurgebied Schagen nabij Tolkerdijk

De natuurgebieden met een indicatie van de beheergroepen zijn opgenomen in een Webapp. De Webapp is te raadplegen via deze link <https://arcg.is/1P8nj40>

1.3 Omschrijving van het project

De gemeente Schagen is op zoek naar een partij die het beheer en onderhoud van de natuurgebieden gaat uitvoeren. Echter niet gewoon uitvoeren van bepaalde werkzaamheden als maaien en afvoeren maaisel, maar juist specifiek natuurtechnisch onderhoud uitvoeren gericht op het bereiken van de beheerdoelen. De gemeente verwacht een proactieve meedenkende houding van de aannemer die kan sturen in het onderhoud om de doelen te bereiken. Er moet gedegen kennis aanwezig zijn van natuurtechnisch onderhoud en natuurontwikkeling.

Omdat dit geen standaard project is met een RAW-bestek voor werkzaamheden is er maatwerk nodig. Werkzaamheden kunnen dan ook jaarlijks verschillen dat is sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de flora en fauna. Ook zijn de bodem, weersomstandigheden en dergelijke van invloed op het onderhoud.

Ook zal per gebied heel goed gekeken moeten worden naar in te zetten materieel en dat kan ook sterk verschillen per gebied, maar ook binnen een natuurgebied.

Om de beste partner te zoeken voor de gemeente Schagen wordt een speciaal soort aanbesteding georganiseerd. Een mededingingsprocedure met onderhandeling. Dit is een procedure waarbij alle ondernemers naar aanleiding van een aankondiging een verzoek mogen doen tot deelneming. Hierbij mogen uitsluitend de door de aanbestedende dienst geselecteerde ondernemers een eerste inschrijving indienen waarbij door middel van onderhandelingen met een van hen naar definitieve inschrijvingen wordt toegewerkt.

De procedure biedt de ruimte voor geschikte partijen om verschillende oplossingen aan te dragen om in de behoefte van de gemeente te kunnen voorzien. Vervolgens kan de gemeente in de dialoog/onderhandeling samen

met deze deelnemers de voorgestelde oplossingen nader uitwerken en uiteindelijk bepalen welke oplossing(en) het best in zijn behoefte kan (kunnen) voorzien.

De inschrijver die de werkzaamheden gegund krijgt is voor maximaal tien jaar verantwoordelijk voor het beheer van de natuurgebieden en het bereiken van de doelen.

1.4 Beheergroepen en hoeveelheden

Het beheer laat zich niet vast omkaderen. Om wel zicht te hebben op het globale areaal en de hoeveelheden is een overzicht in bijlage 1 opgenomen met de beheergroepen en hoeveelheden. Hier kunnen geen rechten aan ontleend worden, omdat vanuit de beheerdoelen mogelijk wel gestreefd worden naar andere beheergroepen en areaalverhoudingen. Het geeft de inschrijver wel een goed beeld om samen met de bedoelen een werkwijze en prijs te bepalen.

2 Voorwaarden die van toepassing zijn

2.1 Alle van toepassing zijnde voorwaarden

Voor zover het in deze aanvraag niet anders is bepaald, zijn op deze dienst van toepassing:

- Inkoopvoorwaarden van de gemeente Schagen;
- Gedragscode soortbescherming gemeenten van Stadswerk, d.d. 04-12-2020
- Keur HHNK;
- Eisen vanuit doelsoorten en natuurtypen;
- Natuurtypen zoals omschreven op site Bij12, <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/>

2.2 Kwaliteitsborging en milieubeheer

Binnen de ISO 9001 certificering van de Opdrachtnemer, dient de Opdrachtnemer te zorgen voor de totale kwaliteitsborging van de voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden. Opdrachtnemer dient dit uit te werken in het ter acceptatie in te dienen KwaliteitsPlan.

2.3 Beheersing van afwijkingen

Gedurende de werkzaamheden kunnen afwijkingen voorkomen, hierbij kan niet voldaan worden aan een eis uit de contractdocumenten. Afwijkingen worden direct gemeld aan de Opdrachtgever (mag mondeling) en moeten binnen 7 dagen schriftelijk bevestigd worden. Bij de bevestiging zit een voorstel voor herstel, correctie en de consequenties.

2.4 Wijzigingen

Elke wijziging dient de Opdrachtnemer te verwerken in een verzoek tot wijziging (VTW). Een VTW dient Opdrachtnemer ter acceptatie in te dienen bij de Opdrachtgever. Opdrachtnemer borgt de VTW's in zijn plannen en er wordt een register bijgehouden van alle VTW's.

2.5 Uitvoeringsplan

Opdrachtnemer stelt jaarlijks voor het Werk een uitvoeringsplan op. In dit uitvoeringsplan moeten alle aspecten uit het plan van aanpak (bij inschrijving) zijn opgenomen. Het uitvoeringsplan moet vervolgens minimaal ingaan op:

- a) Stand van zaken ten opzichte van beheerdoelen;
- b) Omschrijving beheer voor het onderhoudsjaar en hoe dat jaar de doelen gehaald gaan worden;
- c) Een globale planning waarin de werkzaamheden staan aangegeven;
- d) Organisatieschema met alle betrokken medewerkers en verantwoordelijkheden;
- e) Overzicht communicatielijnen zowel intern als extern;
- f) Beschrijving uitvoering beheer om aan de eisen te voldoen.

2.6 Jaarlijkse evaluatie

De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het opstellen van een jaarlijkse evaluatie. De evaluatie wordt, ieder jaar, gedurende de werkzaamheden opgesteld. De volgende zaken moeten zijn opgenomen:

- Verslagen alle relevante overleggen en ieder geval de voortgangsoverleggen;
- Klacht- en schadeafhandelingen;
- Stand van zaken ten opzichte van beheerdoelen;
- Advies voor eventueel bijstellen of aanpassen doelen;
- Werkzaamheden door derden en onderaannemers;
- Vegetatieopnames en classificatie volgens de plantengemeenschappen van Nederland moeten als input dienen voor de jaarlijkse (beheer)evaluatie.

2.7 Verkeersmaatregelen

De Opdrachtnemer verzorgt alle, voor het Werk, noodzakelijke verkeersafzettingen volgens de richtlijnen van CROW publicatie 96B. De Opdrachtnemer stelt hiervoor een verkeersplan op en dient deze ter acceptatie aan de Opdrachtgever aan.

2.8 Veiligheid en gezondheid

De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de veiligheid en gezondheid op het Werk.

Het aanstellen van de in de artikelen 2.33 en 2.34 van hoofdstuk II, afdeling 5 van het Arbeidsomstandighedenbesluit bedoelde coördinator(en) voor de uitvoeringsfase geschiedt door de Opdrachtnemer.

Aan het begin van het project dient een risico-inventarisatie en -evaluatie te worden uitgevoerd en vastgelegd overeenkomstig Artikel 3 en 4 eerste lid van de Arbowet.

De Opdrachtnemer stelt V&G-plannen op die ter acceptatie worden aangeboden, waarvan de bovengenoemde risico-inventarisatie en -evaluatie deel uit maakt. De V&G-plannen dienen minimaal te voldoen aan Artikel van het Arbobesluit.

2.9 Verzekering

De Opdrachtnemer sluit ter dekking van zijn wettelijke en contractuele aansprakelijkheid een verzekering af tot een bedrag van minimaal € 2.500.000,= per gebeurtenis. De hiermee gemoeide kosten worden geacht te zijn begrepen in de aannemingssom.

In de te sluiten verzekering dient de Opdrachtgever als medeverzekerde te worden aangemerkt, waarbij de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer ten opzichte van elkaar als derde zullen worden beschouwd. De schades veroorzaakt door de Opdrachtnemer en de schade afhandeling als gevolg hiervan vallen geheel onder de verantwoordelijkheid en kosten van de Opdrachtnemer.

Bij verzekeringen van gekentekende of niet-gekentekende motorvoertuigen krachtens de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen dient op de betreffende polissen te zijn aangetekend dat het zogenaamde "werkrisico" medeverzekerd is.

Desgevraagd geeft de Opdrachtnemer de Opdrachtgever inzage in de polissen van de gesloten verzekeringen en toont hij de desbetreffende betalingsbewijzen.

2.10 Voortgangsoverleggen

Tijdens de uitvoering zullen voortgangsoverleggen worden gehouden met de Opdrachtgever en Opdrachtnemer. De overleggen zullen in beginsel 2 wekelijks plaatsvinden (startoverleg en eerste voortgangsoverleg). Bij goed bevinden van beide partijen vinden deze minimaal 4 maal per kalenderjaar plaats.

De Opdrachtnemer is verplicht de vergaderingen te organiseren en voor te zitten. Opdrachtgever dient minimaal 2 weken voor de vergadering te worden uitgenodigd. Van deze vergaderingen zullen door de Opdrachtnemer voortgangsverslagen worden opgemaakt.

3 Beheerdoelen en uitgangspunten

3.1 Eisen voor uitvoeren beheer

Het uitvoeren van de beheermaatregelen moet gericht zijn op het behalen van de beheerdoelen, zoals door de gemeente geformuleerd. Beheerdoelen mogen alleen bijgesteld worden door de Opdrachtgever.

3.2 Algemene beheerdoelen

- Voorafgaand aan werkzaamheden gebieden inventariseren op aanwezige natuurwaarden en beschermde soorten.
- Tijdens uitvoeren van het beheer aanwezige flora en fauna zo min mogelijk verstoren (zorgplicht);
- Opdrachtnemer dient zijn werkwijze en in te zetten materieel aan te passen aan terreinen, bodemgesteldheid, grondwaterstand, weersomstandigheden en overige aspecten om insporing en bodemverdichting te voorkomen.
- Binnen de algemene beheerdoelen wordt gezocht naar:
 - Versterken ecologische waarde
 - Vergroten biodiversiteit
 - Voorkomen van vestiging en bestrijden exoten
 - Botanische kwaliteit waarborgen
 - Verschillende functies voor fauna intact laten of verbeteren
 - Beheer gericht op afwisseling en versterking/benadrukking van gradiënten
- Aandachtspunten bij beheer op land:
 - Maacyclus /Gefaseerd maaien
 - Bloeiende planten beschikbaar over het jaar
 - Overwinteringsmogelijkheden voor insecten
 - Zaadzetting mogelijk maken
 - Verschraling grond
- Zoveel mogelijk gefaseerd werken, dit ook om zoveel mogelijk vluchtmogelijkheden voor fauna open te houden;
- Selectief werken voor alleen werkzaamheden uit waar het nodig is en gericht op bereiken van de natuurdoelen;
- Vrijkomende materiaal tijdens beheer zo duurzaam mogelijk afvoeren en verwerken;
- Gebruik voor het beheer alleen machines die doen wat daadwerkelijk vereist wordt, voorkom schade aan terrein, opwervelen bodemslib en dergelijke;
- Natuurlijke processen:
 - Het afkalven van oevers door stroming in watergangen is een natuurlijk proces. Plaatselijk kan het afkalven in meer of mindere mate voorkomen. Vanuit ecologisch oogpunt is het afkalven van oevers in principe geen bezwaar. Er ontstaat vanzelf een evenwicht, waarin plantengroei zich spontaan kan ontwikkelen. Als planten zich eenmaal hebben gevestigd zal er weer verlandings optreden. Via beheermaatregelen zal de gewenste situatie in stand moeten worden gehouden.
 - Voor beheer uitgaan van de ontwikkelingsfasen van de verschillende zones. Na de ontwikkelingsfase wordt overgegaan op de fase voor instandhouding van de situatie.
- Continuïteit in het beheer:
 - Continuïteit is belangrijk. Wijzigt het beheer, dan zal dit gevolgen hebben voor de aanwezige natuurwaarde. De continuïteit geldt zowel voor de frequentie van de beheermaatregelen als het tijdstip van uitvoeren. Lang handhaven van een continue beheer levert vaak een hogere soortenrijkdom op met meer zeldzame soorten.
- Voorkomen van bodembeschadiging en verdichting:
 - Bodembeschadiging en verdichting (door te veel en te zwaar materieel in te zetten) dienen te worden voorkomen. Elke verstoring geeft in principe de pioniersvegetatie weer kansen om de verder ontwikkelde vegetatietypen te overwoekeren.

- Functioneren faunapassages en ecorasters:
 - Bij de natuurgebieden zijn mogelijk faunapassages aanwezig om "veilige" verbindingen te creëren voor de fauna, waaronder vooral de kleine zoogdieren en amfibieën. Deze voorzieningen dienen regelmatig gecontroleerd en indien nodig hersteld te worden.
- Riet(ruigte) blijft Riet(ruigte) en struweel blijft struweel tenzij anders is aangegeven in de specifieke beheerdoelen per gebied. Voor het Riet geldt dat het overal in een 3-jarige maaicyclus zit, tenzij anders is aangegeven in de specifieke beheerdoelen per gebied.
- Werkzaamheden, transport en vervoer zoveel als mogelijk elektrisch uitvoeren binnen de mogelijkheden. Van handgereedschap en klein materieel (bosmaaier, kettingzaag, etc.) is 100% elektrisch verplicht. Van Opdrachtnemer wordt verwacht toe te werken naar 100% elektrische uitvoering van de werkzaamheden. Opdrachtnemer dient dit uit te werken in zijn plan van aanpak.
- De contactpersoon en de uitvoerder dienen de Nederlandse taal in woord en geschrift te beheersen. De communicatie verloopt in het Nederlands;
- Bij het uitvoeren van werkzaamheden door de Opdrachtnemer dient de Opdrachtgever wekelijks op de hoogte gehouden te worden waar en op welke locatie de werkzaamheden uitgevoerd gaan worden.

3.3 Specifieke beheerdoelen

Per gebied zijn specifieke beheerdoelen aangegeven op basis van de SNL-beoordelingsmethodiek. Hierbij gelden de volgende randvoorwaarden en uitgangspunten:

- De beheertypen zijn specifieke beheerdoelen voor grazige vegetaties. Bij de (botanische) doelen is de wens dat er een vegetatietype wordt ontwikkeld dat kenmerkend is voor het beheertype (zie bijgevoegd Deel II KWALITEITSMAATLATTEN BEHEERTYPEN NATUURNETWERK).
- De SNL-beoordelingsmethodiek is niet van toepassing het gaat puur om de botanische doelen op de grazige vegetaties. Aan het type N12.06 Ruigteveld is geen kenmerkende vegetatie verbonden, maar dit is een soort buffer voor overige beleidsdoelstellingen (overwinteren van insecten bijvoorbeeld).
- De vogelgroepen zijn volgens de indeling van Sierdsema naar hoofdecotopen.
- De vrijgestelde soorten zijn in de beheerdoelen niet opgenomen en hoofdzakelijk zijn beschermde soorten genoemd. Neemt niet weg dat er per gebied een groot aantal vrijgestelde soorten voorkomen, waarvoor ook een zorgplicht geldt. Er zijn binnen de natuurgebieden op veel plaatsen ook algemene amfibieën (Gewone pad, Kleine watersalamander, Bruine kikker en Meer- en Bastaardkikker) en algemene grondgebonden zoogdieren (ware muizen, woelmuizen, spitsmuizen en egel) aanwezig.

3.4 Specifieke beheerdoelen Groote Keeten

Beheertype	% van het grazige areaal
N11.01 Droog schraalgrasland	20%
N08.03 Vochtige duinvallei	20%
N10.02 Vochtig hooiland	25%
N10.01 Nat schraalland	25%
N12.06 Ruigteveld	10%

Soortinformatie:

- Er zijn in het gebied verschillende struweel- en rietvogels waargenomen:
 - Bosrietzanger, Braamsluiper, Fitis, Grasmus, Groenling, Kleine karekiet, Koekoek, Rietgors, Rietzanger, Tjiftjaf en Winterkoning.

- In de omgeving van het gebied zijn ook andere struweel- en waterrietvogels aangetroffen, als ook Rugstreeppad.
- Er is potentie in het gebied voor foeragerende vleermuizen, Waterspitsmuis, Groenknolorchis, Gevlekte witsnuitlibel en kleine marterachtigen.

Het beheer is in de eerste plaats gericht op de instandhouding van de botanisch waardevolle vegetatie en op de functies die de vegetatie heeft voor insecten. Het omliggende struweel heeft een beschermende (afschermende) functie, maar mag de botanisch waardevolle vegetatie niet in gevaar brengen (bijvoorbeeld met verrijking via bladval of door overschaduwning). Die functies zijn goed verenigbaar: er blijft voldoende struweel over voor vogels om in te schuilen/broeden en foerageren bij het nastreven van de instandhouding van de botanisch waardevolle vegetatie. Ook kan er gefoerageerd en overwinterd worden in de struwelen door kleine zoogdieren en amfibieën. Speciaal gericht op amfibieën en watergebonden insecten zijn de 3 poelen die achter (ten westen) van de rietkraag liggen, al hebben ze ook een functie bij de uittreding van de kwel. De monotonie van de rietkraag moet doorbroken worden. Het rietlandje aan de oostkant is bedoeld als buffer en kan dienst doen als rustgebied(je) voor aan Riet gebonden vogelsoorten. Rond de (redelijk recent gegraven) vijver naast de Princenkeet, is de vegetatie ruiger maar wel bloemrijk. Hier is het beheer ook op (algemenere) insecten gericht. Op het in 2020 afgeschrapte deel ten zuidwesten van de vijver moet herstelbeheer worden gepleegd (vershraling).

Het is een rustgebied, betreding is niet toegestaan en moet voorkomen worden door de manier van beheren.

3.5 Specifieke beheerdoelen Sint Maartenszee

Beheertype	% van het grazige areaal
N11.01 Droog schraalgrasland	30%
N10.02 Vochtig hooiland	40%
N10.01 Nat schraalland	20%
N12.06 Ruigteveld	10%

Soortinformatie:

- Er zijn in het gebied vogels waargenomen van struwelen en riet:
 - Sprinkhaanzanger, Grasmus en Zwartkop. Ook wordt in het gebied veel Konijn waargenomen (weliswaar een vrijgestelde soort, maar staat wel op de Rode Lijst).
- In de omgeving zijn verschillende struweel-, rietvogels en vogels van boomgroepen en opgaand gesloten bos waargenomen die in het gebied zouden kunnen nestelen.
- Andere soorten die in de omgeving zijn aangetroffen die mogelijk gebruik maken van het gebied zijn verschillende soorten vleermuizen (Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Ruige dwergvleermuis en Rosse vleermuis), Rugstreeppad, Bunzing en Hermelijn.
- Voor Groenknolorchis, Waterspitsmuis, Gevlekte witsnuitlibel en Wezel is er potentie.

Het beheer is in de eerste plaats gericht op de instandhouding van de botanisch waardevolle vegetatie en op de functies die de vegetatie heeft voor insecten. Het omliggende bosplantsoen heeft een functie voor vogels om in te broeden en te foerageren en voor kleine zoogdieren (waaronder vleermuizen) om in en langs te foerageren. Ook kan er door kleine zoogdieren en amfibieën in worden overwinterd. Mogelijk zijn er verblijfplaatsen van vleermuizen.

Die functies moeten gewaarborgd blijven, maar aan de slootkanten, dient het struweel periodiek teruggezet te worden om de vegetatie niet in de weg te zitten. Daar is het struweel ondergeschikt aan de kruidenrijke vegetatie.

Van HHNK zijn de noordoever langs de Zeeweg van de zuidelijke duinrellen en de zuidoever van de noordelijke duinrel overgedragen en vallen in dit beheer. Omdat ook het water rondom De Goudvis deel uitmaakt van het Duinrellensysteem (en dus een grote ecologische potentie heeft -ook gezien de bodemsoort-) wordt al het gras langs de duinrellen natuurtechnisch onderhouden en het water valt hier ook onder.

3.6 Specifieke beheerdoelen Petten

Beheertype	% van het grazige areaal
N11.01 Droog schraalgrasland	35%
N10.02 Vochtig hooiland	55%
N12.06 Ruigteveld	10%

Soortinformatie:

- Er zijn in het gebied vogels waargenomen van struwelen, riet en open water:
 - Braamsluiper, Kleine karekiet, Knobbelzwaan, Meerkoet en Tjiftjaf.
- In de omgeving zijn verschillende andere vogels van genoemde vogelgroepen waargenomen die in het gebied zouden kunnen nestelen.
- Andere soorten die in de omgeving zijn aangetroffen die mogelijk gebruik maken van het gebied zijn verschillende soorten vleermuizen (Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en Watervleermuis), Wezel en Hermelijn.
- Er is potentie voor Bunzing.

Het beheer is in de eerste plaats gericht op de instandhouding van de botanisch waardevolle vegetatie en op de functies die de vegetatie heeft voor insecten. Het omliggende bosplantsoen heeft een functie voor vogels om in te broeden en te foerageren en voor kleine zoogdieren (waaronder vleermuizen) om in en langs te foerageren. Ook kan er door kleine zoogdieren en amfibieën in worden overwinterd. In verband met verruiging rond de vijvers is kortstondig herstelbeheer nodig. De monotonie van de rietkraag moet doorbroken worden. De rietkragen waar je niet achterlangs kunt lopen zijn zeer interessant voor rietvogels om verder tot ontwikkeling te laten komen.

3.7 Specifieke beheerdoelen 't Zand

Beheertype	% van het grazige areaal
N10.01 Nat schraalland	25%
N10.02 Vochtig hooiland	75%

Soortinformatie:

- Er zijn in het gebied verschillende vogels waargenomen:
 - Kleine karekiet en Rietzanger (en Ransuil -slapend-).
- In de omgeving zijn verschillende struweel-, rietvogels en vogels van boomgroepen waargenomen die in het gebied zouden kunnen nestelen. Andere soorten die in de omgeving zijn aangetroffen die mogelijk

gebruik maken (waarschijnlijk vooral foeragerend) van het gebied zijn Boommarter en diverse soorten Vleermuizen (Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis).

- Ook voor de overige marterachtigen (Hermelijn, Wezel en Bunzing) heeft het gebied potentie.

Het beheer is erop gericht om het bloemrijke rustgebied voor vogels in stand te houden. De botanisch waardevolle vegetatie en de functies die de vegetatie heeft voor insecten zijn belangrijk. Daarnaast zijn er opgaande struwelen die de functie hebben van 'groene stadsrand'. De struwelen hebben een functie voor vogels om in te broeden te foerageren en voor kleine zoogdieren (waaronder vleermuizen) om in en langs te foerageren. Ook kan er door kleine zoogdieren en amfibieën in worden overwinterd. De monotonie van de rietkraag moet doorbroken worden. De rietruigte is rustig gelegen en biedt daarom kansen voor moerasvogels om te broeden.

Het is een rustgebied, dat afgesloten is voor publiek.

3.8 Specifieke beheerdoelen Schagen de Lus

Beheertype	% van het grazige areaal
N12.03 Glanshaverhooiland	20%
N10.02 Vochtig hooiland	70%
N12.06 Ruigteveld	10%

Soortinformatie:

- Er zijn in het gebied vogels waargenomen van open water, riet, pioniervegetaties, struwelen en boomgroepen:
 - Grasmus, Rietzanger, Scholekster, Kluut, Blauwborst, Fitis, Braamsluiper, Kleine karekiet, Rietgors, Zwartkop, Groenling, Bergeend, Koekoek, Bosrietzanger, Putter, Tjiftjaf, Krakeend en Kuifeend.
- In de omgeving zijn verschillende andere vogels van genoemde vogelgroepen waargenomen die in het gebied zouden kunnen nestelen.
- Andere soorten die in de omgeving zijn aangetroffen die mogelijk gebruik maken van het gebied zijn Wezel en (waarschijnlijk vooral foeragerend) diverse soorten Vleermuizen (Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Ruige dwergvleermuis).
- Er is potentie voor andere vleermuissoorten en marterachtigen zoals Bunzing en Hermelijn.

Het beheer is erop gericht om een bloemrijk rustgebied voor vogels te creëren. De botanisch waardevolle vegetatie en de functies die de vegetatie heeft voor insecten zijn belangrijk. De singel heeft een afschermende functie. Ook heeft het een functie voor vogels om in te broeden en te foerageren en voor kleine zoogdieren (waaronder vleermuizen) om in en langs te foerageren. Ook kan er door kleine zoogdieren en amfibieën in worden overwinterd. De rietkragen langs de singel en op de 'landtong' zijn zeer interessant voor rietvogels om verder tot ontwikkeling te laten komen. De monotonie van de rietkraag moet elders doorbroken worden.

Het is een rustgebied, betreding moet voorkomen worden door de manier van beheren.

Dit gebied ligt langs de Ecologische verbindingszone KNV1 die onderdeel uitmaakt van Natuurnetwerk Nederland.

3.9 Specifieke beheerdoelen Schagen Tolkerdijk

Beheertype	% van het grazige areaal
N12.03 Glanshaverhooiland	55%
N10.02 Vochtig hooiland	35%
N12.06 Ruigteveld	10%

Soortinformatie:

- Er zijn in het gebied vogels waargenomen van ruigte, struwelen, open water en riet:
 - Fazant, Braamsluiper, Rietgors, Waterhoen, Kleine karekiet, Rietzanger en Krakeend.
- In de omgeving zijn verschillende andere vogels van genoemde vogelgroepen waargenomen die in het gebied zouden kunnen nestelen.
- Het gebied heeft ook potentie voor (vooral foeragerende) vleermuizen en marterachtigen zoals Wezel, Hermelijn en Bunzing.

Het beheer is erop gericht op het in stand houden van de ecologische verbindingszone van het zeekleimoerastype, met brede watergang, riet(ruigtes), bloemrijk grasland, knotwilgen en plaatselijk struweel.

Het gebied maakt onderdeel uit van de Ecologische verbindingszone KNV1 die onderdeel uitmaakt van Natuurnetwerk Nederland. De botanisch waardevolle vegetatie en de functies die de vegetatie heeft voor insecten zijn belangrijk. De rietruigte biedt kansen voor moerasvogels om te broeden. De struwelen hebben een functie voor vogels om in te broeden te foerageren en voor kleine zoogdieren (waaronder vleermuizen) om in en langs te foerageren. Ook kan er door kleine zoogdieren en amfibieën in worden overwinterd. Speciaal gericht op amfibieën en watergebonden insecten zijn de poelen.

3.10 Abiotische factoren per gebied

Gebied:	Bodem:	Water:
Groote Keeten	(Klakhoudende) Duinvaaggronden: grof zand	Zoet water
Sint Maartenszee	Vlakvaaggronden: grof zand	Zoet water
Petten	Duinvaaggronden; grof zand	Brak water
't zand	Beekeerdgronden; grof zand	Zoet water
Schagen de Lus	Kalkrijke poldervaaggronden; lichte klei, profielverloop 5	Zoet water
Schagen Tolkerdijk	Kalkrijke poldervaaggronden; lichte klei, profielverloop 5	Zoet water

Bijlage 1: Beheergroepen en hoeveelheden

Gebied:	Water	Rietvegetatie	Bloemrijk grasland	Struweel	Bloemrijke rietvegetatie	Ruig riet-grasland
Groote Keeten	1.932 m2	1.743 m2	1.690 m2	2.900 m2	1.780 m2	
Sint Maartsenszee	1.600 m2		6.415 m2			
Petten		2.290 m2	3.657 m2			
't Zand	1.616 m2	2.580 m2	3.280 m2	2.068 m2		1.148 m2
Schagen de Lus	415 m2	4.645 m2	9.510 m2			
Schagen Tolkerdijk	2.030 m2	4.511 m2		375 m2		

Gebied:	Water	Rietvegetatie	Plas-dras	Struweel	Gras-rietland	Kruidenrijk grasland
Schagen Tolkerdijk	2.030 m2	4.511 m2	1.695 m2	375 m2	2.386 m2	4.172 m2